

**CURTEA SUPREMĂ
DE JUSTIȚIE**

ÎNCHEIERE

cu privire la inadmisibilitatea recursului declarat de Lilia Buștiuc, reprezentată de avocatul Sergiu Bejan,

în cauza civilă, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Lilia Buștiuc împotriva Primarului General al municipiului Chișinău, Primăriei Chișinău, Consiliului municipal Chișinău, Întreprinderea Municipală „Piața Centrală”, intervenient accesoriu Ion Pîntea cu privire la declararea ilegalității și anularea Dispoziției emisă de Primarul General Interimar Ruslan Codreanu nr. 269-dc din 21 iunie 2019 „Cu privire la încetarea contractului individual de muncă prin concediere, încheiat cu d-na Lilia Buștiuc”, restabilirea în funcție, obligarea compensării salariului ratat pentru absența forțată de la locul de muncă până la repunerea în funcție, repararea prejudiciului moral și compensarea cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 16 mai 2023 a Curții de Apel Chișinău,

*(Dosarul nr. 2ra-1568/23
NR. PIGD 2-19123236-01-2ra-17112023)*

Recurs declarat după 01 septembrie 2023. Invocarea declarativă a art. 432 alin. (1)-(2) din Codul de procedură civilă nu constituie temei pentru admisibilitatea recursului

Judecătoria Chișinău, sediul Centru: jud. S. Dimitriu
Curtea de Apel Chișinău: jud. A. Malii, A. Braga, V.Cotorobai

20 noiembrie 2024

Textul corespunde originalului

Examinând în lipsa părților chestiunea cu privire la admisibilitatea recursului declarat de Lilia Buștiuc, reprezentată de avocatul Sergiu Bejan,

Curtea Supremă de Justiție, în completul compus din:

Stela Procopciuc, *Președinte,*

Ion Malanciuc,

Oxana Parfeni, *judecători,*

constată următoarele:

ÎN FAPT

1. La 25 iulie 2019, Lilia Buștiuc a depus cerere de chemare în judecată împotriva Primăriei mun. Chișinău, cu privire la declararea ilegalității și anularea Dispoziției emisă de Primarul General Interimar Ruslan Codreanu nr. 269-dc din 21 iunie 2019 „Cu privire la încetarea contractului individual de muncă prin concediere, încheiat cu d-na Lilia Buștiuc” și restabilirea în funcție (f. d. 2-5, vol. I).

2. În motivarea cererii de chemare în judecată, reclamantul a invocat că, la data de 11 aprilie 2019, a fost emisă dispoziția nr. 127-dc „Cu privire la numirea d-nei Lilia Buștiuc la ÎM ”Piața Centrală” până la selectarea unui nou administrator al întreprinderii în baza unui eventual concurs organizat de Consiliul Municipal Chișinău.

3. A relevat că, în aceeași zi, a semnat un contract individual de muncă în corespundere cu prevederile dispoziției nominalizate.

4. A comunicat faptul că, pe perioada activității de muncă la întreprindere, a respectat în tocmai prevederile contractului individual de muncă, atribuțiile specificate în fișa de post, nefiind formulate în adresa sa careva obiecții și nu i-a fost înaintată careva învinuire de necorespondere cu funcția ocupată. La fel, nu a fost trasă la răspundere disciplinară și în privința sa nu au fost aplicate careva sancțiuni disciplinare. Cu toate acestea, a remarcat faptul că, la 21 iunie 2019, Primarul General interimar Ruslan Codreanu, fără a o preaviza, a emis Dispoziția nr. 269-0/c din 21 iunie 2019 „Cu privire la încetarea contractului individual de muncă prin concediere, încheiat cu d-na Lilia Buștiuc”, prin care a fost eliberată din funcție, în temeiul prevederilor art. 86 alin. (1) lit. k) și lit. p) din Codul muncii.

5. A indicat că nu este de acord cu această dispoziție, o consideră ilegală invocând în acest sens prevederile art. 208 din Codul muncii.

6. A susținut că nu a fost efectuată o anchetă de serviciu, o cercetare prealabilă a faptei imputate, nu a fost audiată referitor la cele ce i se impută, nu i s-a cerut o explicație scrisă obligatorie necesară în cazul dat.

7. A mai invocat prevederile art. 263 lit. b), art. 254 din Codul muncii și a considerat că, la momentul eliberării sale din funcție, nu s-a ținut cont de prevederile legale, nefiind preavizată cu 30 zile până a fi concediată despre ansamblul de circumstanțe, fapte, temeuri care ar sta la baza unei eventuale demiteri.

8. În opinia reclamantei, la emiterea acestei dispoziții au fost admise atât un șir de încălcări procedurale, cât și de ordin material.

9. A evidențiat că, art. 86 lit. k) din Codul muncii, impută anumite acțiuni cu caracter abuziv, care, din punctul său de vedere, dacă și au fost invocate, urmau să-i fie aduse la cunoștință până la emiterea dispoziției și totodată urma să fie instituită o comisie ce ar fi examinat prin prisma realităților faptice și actelor relevante, cele pretinse de petiționar în plângerile formulate, altfel se află în cadrul unei concedieri arbitrare și fără drept la replică.

10. De asemenea a specificat că, prevederile art. 86 lit. p) din Codul muncii, invocate în dispoziție, sînt aplicabile unei încălcări grave, măcar și o singură dată a obligației de muncă, dat din textul dispoziției contestate, nu se deduce încălcarea gravă a fost comisă și mai cu seamă care obligații prevăzute de fișa de post au fost încălcate, astfel fiindu-i adusă o învinuire abstractă și arbitrară.

11. A mai invocat că, cererea prealabilă adresată autorității emitente-Consiliul Municipal Chișinău și Primarul general interimar la 24 iunie 2019 în modalitate prevăzută de art. 167 din Codul administrativ, a rămas fără atenție. Din partea autorității publice emitente nu a parvenit nici o decizie de soluționare a cererii prelabile.

12. În drept, reclamanta și-a întemeiat pretențiile în temeiul dispozițiilor art. 86 alin. (1) lit. k), p), art.208, 263, 254 din Codul muncii, art.189, 211, 224 alin. (1) lit. a), alin. (2) din Codul administrativ.

13. Reclamanta Lilia Buștiuc a solicitat admiterea cererii și anularea Dispoziției nr. 269-0/c din 21 iunie 2019 „Cu privire la încetarea contractului individual de muncă prin concediere încheiat cu d-na Lilia Buștiuc”, emisă de Primarul General Interimar Ruslan Codreanu și restabilirea în funcție.

14. La 03 ianuarie 2020, Lilia Buștiuc, reprezentată de avocatul Sergiu Catan a depus cerere cu privire la completarea pretențiilor din acțiune, prin care a solicitat admiterea cererii; declararea ilegalității și anularea Dispoziției nr. 260-0/c din 21 iunie 2019 cu privire la încetarea contractului de muncă nr. 13 din 11 aprilie 2019, prin concediere, încheiat cu d-na Lilia Buștiuc, cu restabilirea în funcție; obligarea Primăriei mun. Chișinău asupra compensării salariului ratat pentru absența forțată de la locul de muncă, începând cu 21 iunie 2019 până la repunerea în funcție; obligarea Primăriei mun. Chișinău la repararea prejudiciului moral în mărime de 16 500 de lei în beneficiul reclamantei și compensarea cheltuielilor de judecare a cauzei (f. d. 57-61, vol. I).

15. În completarea și concretizarea poziției sale, reclamanta a indicat că, la 20 iunie 2019, în cancelaria Inspectoratului General al Poliției, a fost înregistrată sesizarea colectivă sub nr. Col-762/19, potrivit căreia, de către un grup de persoane au fost denunțate acțiunile presupus ilegale ale cet. Lilia Buștiuc, admisă în funcția de director- interimar al ÎM „Piața Centrală”.

16. A indicat că, la 12 iulie 2019, în urma examinării faptelor descrise în sesizarea colectivă, a fost emisă încheiere privind încetarea examinării, pe motivul neconstatării de încălcări ale legislației în acțiunile directorului interimar al ÎM „Piața Centrală” Lilia Buștiuc.

17. Astfel, a remarcat faptul că, Dispoziția nr. 260-0c din 21 iunie 2019 cu privire la încetarea contractului de muncă prin concediere, a fost emisă și semnată la 21 iunie 2019, până la examinarea sesizării de către Inspectoratul General al Poliției.

18. A considerat reclamanta că, faptele descrise de cetățeni în sesizarea colectivă nu pot constitui justificarea legală pentru motivele invocate în Dispoziția nr. 260-0c din 21 iunie 2019.

19. A notat că, Dispoziția cu privire la încetarea contractului individual muncă nu corespunde exigențelor legale, având în vedere că, contractul

individual de muncă din 11 aprilie 2019 nu conține obligația de a încheia contract de răspundere materială. Mai mult decât atât, la încheierea contractului individual de muncă, precum și pe durata contractului până la 21 iunie 2019, angajatorul n-a propus, n-a solicitat și n-a încheiat contract de răspundere materială cu Lilia Buștiuc, în ordinea art. 339 din Codul muncii. Astfel că, încetarea contractului individual de muncă în ordinea art. 86 alin. (1) lit. k) din Codul muncii este ilegală. A indicat că, art. 86 alin. (1) pct. p) din Codul muncii, care prevede că „încălcarea gravă, chiar și o singură dată a obligațiilor de muncă”, este irelevant, în lipsa admiterii de către reclamantă a încălcării obligațiilor de muncă conform art. 211/1 din Codul muncii.

20. A conchis că, temeiul juridic indicat în Dispoziția nr. 260-0/c din 21 iunie 2019 (art.86 alin. (1) lit. k) și lit. p) din Codul muncii) este invocat ilegal, fapt care în conformitate art. 330 alin. (1) lit. b) din Codul muncii generează dreptul de a solicita compensarea obligatorie a salariului ratat pentru eliberare ilegală din serviciu, începând cu 21 iunie 2019 și până la data restabilirii în funcție.

21. În acest context, a invocat prevederile art. 90 alin. (1) și (3) din Codul muncii, care prevede că angajatorul este obligat să repare prejudiciul cauzat prin eliberarea nelegitimă din serviciu inclusiv și prejudiciul moral, mărimea căruia nu poate fi mai mică decât un salariu mediu lunar al salariatului care constituie 16 500 de lei.

22. În drept, reclamanta și-a întemeiat pretențiile în temeiul dispozițiilor art. 5 alin. (1), art. 7, 59, 60, 185, 211 din Codul de procedură civilă, art. 3 lit. a), art. 9 alin. (1), 514, 585, 617 alin. (1), 89, 90, 330 alin. (1) lit. b), 332, 354, 356 alin. (1) din Codul muncii.

23. Prin încheierea protocolară din 21 februarie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, a fost atras în proces în calitate de intervenient accesoriu ÎM „Piața Centrală” (f. d. 166-verso, vol. I).

24. La 26 februarie 2020 și la 04 august 2020 Lilia Buștiuc, reprezentată de avocatul Sergiu Catan a depus cereri cu privire la completarea pretențiilor din acțiune, prin care a solicitat admiterea cererii; declararea ilegalității și anularea Dispoziției nr. 260-dc emisă la 21 iunie 2019 cu privire la încetarea contractului de muncă nr. 13 din 11 aprilie 2019, prin concediere, încheiat cu d-na Lilia Buștiuc, cu restabilirea în funcție, obligarea ÎM „Piața Centrală” la compensarea salariului ratat pentru absență forțată de la locul de

muncă, începând cu 21 iunie 2019 până la repunerea în funcție, obligarea ÎM „Piața Centrală” la repararea prejudiciului moral în mărime de 16 500 de lei în beneficiul reclamantei și compensarea din contul ÎM „Piața Centrală” în beneficiul reclamantei a cheltuielilor de judecare a cauzei (f. d. 81-85, 120-124, vol. I).

25. Prin încheierea protocolară din 20 iulie 2020 a Judecătorie Chișinău, sediul Centru, a fost atras în proces în calitate de intervenient accesoriu actualul administrator al ÎM „Piața Centrală” Ion Pîntea (f. d. 167, vol. I).

26. Prin încheierea protocolară din 01 august 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, a fost modificată calitatea procesuală de intervenient accesoriu a ÎM „Piața Centrală” în pârât și atras în calitate de copârât Primarul mun. Chișinău (f. d.169, vol. I).

27. Prin hotărârea din 14 septembrie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, a fost admisă cererea de chemare în judecată concretizată depusă de Lilia Buștiuc. S-a anulat Dispoziția nr. 260-dc din 21 iunie 2019, cu privire la încetarea contractului individual de muncă nr. 13 din 11 aprilie 2019, prin concediere, încheiat cu Lilia Buștiuc emisă de Primarul General interimar, Ruslan Codreanu. S-a reintegrat Lilia Buștiuc în funcția anterior deținută de director interimar al ÎM „Piața Centrală”. S-a încasat din contul ÎM „Piața Centrală” în beneficiul Liliei Buștiuc un salariu mediu lunar în mărime de 16 500 de lei, salariul pentru întreaga perioadă de absență forțată de la muncă 21 iunie 2019 – până la restabilirea în funcție și prejudiciul moral în mărime de 16 500 de lei. S-a încasat din contul ÎM „Piața Centrală” în beneficiul statului cheltuielile de judecată suportate de instanța de judecată, și anume taxa de stat aferentă cererii de chemare în judecată în mărime de 495 de lei și s-a explicat pârâților că imediat după pronunțarea hotărârii instanței de judecată privind restabilirea salariatului la muncă, sunt obligați să emită act de restabilire în funcție, pe care îl aduce la cunoștința salariatului, sub semnătură, în termen de 3 zile lucrătoare de la data emiterii (f. d. 171-171-verso, 194-198, vol. I).

28. Prin decizia din 25 mai 2021 a Curții de Apel Chișinău, au fost admise cererile de apel declarate de către ÎM „Piața Centrală” și Primarul General al municipiului Chișinău, casată integral hotărârea din 14 septembrie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru și s-a trimisă cauza spre rejudecare, în aceeași instanță, în alt complet de judecată (f. d. 13, 14-24, vol. II).

29. Prin încheierea protocolară din 18 noiembrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, în conformitate cu art. 27, 62 din Codul de procedură civilă, reieșind din conținutul deciziei din 25 mai 2021 a Curții de Apel Chișinău, a fost admisă cererea reprezentantului reclamantei, avocatului Sergiu Bejan și s-a atras în proces în calitate de copârât Consiliul Municipal Chișinău (f. d. 48-verso, vol. II).

POZIȚIA PRIMEI INSTANȚE

30. Prin hotărârea din 05 septembrie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, a fost admisă parțial cererea de chemare în judecată concretizată a depusă de Lilia Buștiuc. S-a anulat parțial Dispoziția emisă de Primarul General Interimar Ruslan Codreanu nr. 269-dc din 21 iunie 2019 „Cu privire la încetarea contractului individual de muncă prin concediere, încheiat cu dna Lilia Buștiuc”, în partea ce ține de temeiul juridic al încetării relațiilor de muncă dintre părți, indicat la pct. 1 din Dispoziția nominalizată, cu modificarea acestuia: din „art. 86 al. (1) lit. k) și lit. p) din Codul Muncii”, în „art. 200 din Codul Civil (eliberarea din funcție fără motiv)”. În rest, acțiunea a fost respinsă ca fiind neîntemeiată (f. d. 98, 108-123, vol. II).

31. Prin încheierea din 10 octombrie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, a fost admisă cererea reprezentantului reclamantei, avocat Sergiu Bejan cu privire la corectarea greșelilor din dispozitivul hotărârii din 05 septembrie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, emisă în dosarul nr. 2-21814/2021 și s-a corectat prenumele intervenientului accesoriu din „Igor” în „Ion” (f. d. 124, vol. II).

EXERCITAREA CĂII DE ATAC ÎN ORDINE DE APEL

32. La 13 septembrie 2022, Lilia Buștiuc, reprezentată de avocatul Sergiu Bejan a declarat apel nemotivat, iar la 02 noiembrie 2022, a declarat apel motivat împotriva hotărârii din 05 septembrie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, solicitând admiterea apelului, casarea parțială a hotărârii instanței de fond, cu pronunțarea unei noi decizii, în partea pretențiilor respinse, prin care cererea de chemare în judecată depusă de Lilia Buștiuc, a fost admisă integral (f. d. 106-106-verso, 134-138).

POZIȚIA INSTANȚEI DE APEL

33. Prin decizia din 16 mai 2023 a Curții de Apel Chișinău, a fost respins apelul declarat de Lilia Buștiuc, reprezentată de avocatul Sergiu Bejan și menținută hotărârea din 05 septembrie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru (f. d. 172, 173-184, vol. II).

34. Pentru a decide astfel, instanța de apel verificând legalitatea și temeinicia hotărârii contestate, prin prisma motivelor invocate în apel și a materialelor cauzei, a conchis că, instanța de fond a determinat corect raportul juridic dedus judecății, circumstanțele importante pentru soluționarea cauzei au fost stabilite și elucidate pe deplin, probelor prezentate li s-a dat apreciere completă, obiectivă și sub toate aspectele, iar soluția oferită de prima instanță este justă și argumentată, fiind în concordanță cu normele ce guvernează raportul juridic litigios.

35. Totodată, instanța de apel a considerat juste concluziile primei instanțe precum că, în baza Dispoziției nr. 127-o/c din 11 aprilie 2019, cu privire la numirea d-nei Lilia Buștiuc în funcția de director interimar al ÎM „Piața Centrală”, s-a dispus: *Se numește d-na Lilia Buștiuc în funcția de director interimar al ÎM „Piața Centrală”, începând cu 11 aprilie 2019. Contractul individual de muncă va înceta în urma selectării administratorului întreprinderii în baza concursului organizat de Consiliul municipal Chișinău* (f. d. 6, vol. I).

36. Astfel, la aceeași dată a fost încheiat contractul individual de muncă încheiat cu directorul interimar al ÎM „Piața Centrală”, între Consiliul municipal Chișinău, în calitate de fondator, în persoana d-lui Ruslan Codreanu, Primar general interimar al municipiului Chișinău, în calitate de angajator și persoana fizică – d-na Lilia Buștiuc. Potrivit pct. 2.1. contractul a fost încheiat pe o *durată determinată* – începând cu data de 11 aprilie 2019 și încetează în urma selectării administratorului întreprinderii în baza concursului organizat de Consiliul municipal Chișinău. Totodată, potrivit pct. 6.1. al contractului, desfacerea acestuia poate avea loc în conformitate cu art. 82, 85, 86, 263 din Codul muncii și suplimentar, în baza art. 263 lit. c) din același cod, fondatorul are dreptul să desfacă contractul individual de muncă cu directorul Întreprinderii, în caz de comitere de către acesta a următoarelor încălcări: crearea pericolului de insolvabilitate a unității, nerespectarea disciplinei economico-financiare, precum și a documentelor corporative, aplicabile în cadrul întreprinderii, în caz de încetarea a contractului individual de muncă încheiat cu directorul Întreprinderii, în

temeiul art. 263 lit. b) din Codul muncii, în lipsa unor acțiuni sau inacțiuni culpabile, directorul întreprinderii este preavizat în scris cu o lună înainte și i se plătește o compensație pentru eliberare din funcție în mărime de cel puțin 3 salarii medii (f. d. 12-16, vol. I).

37. În continuare, în baza Dispoziției nr. 269-o/c din 21 iunie 2019, cu privire la încetarea contractului individual de muncă, prin concediere, încheiat cu dna Lilia Buștiuc, s-a dispus: 1) Încetarea contractului individual de muncă nr. 13 din 11 aprilie 2019, *prin concediere*, cu d-na Lilia Buștiuc, *din funcția de director interimar al ÎM „Piața Centrală”, la data de 21 iunie 2019, în temeiul prevederilor art. 86 alin. (1) lit. k) și p) din Codul Muncii.* 2) ÎM „Piața Centrală” va efectua calculul definitiv al d-nei Lilia Buștiuc, pe perioada efectiv lucrată 11 aprilie 2019- 21 iunie 2019, în conformitate cu legislația în vigoare. 3) Prezenta dispoziție se aduce la cunoștința salariatului de către Secția resurse umane și *poate fi contestată cu cerere prealabilă adresată Primarului general al municipiului Chișinău, în termen de 30 de zile de la comunicare.* (f. d. 7, vol. I).

38. În vederea determinării cadrului relevant speței, urmează a fi analizate prevederile Codului Civil, inclusiv ale art. 86 alin. (1) din Codul muncii, potrivit căruia, concedierea – desfacerea din inițiativa angajatorului a contractului individual de muncă pe durată nedeterminată, *precum și a celui pe durată determinată – se admite pentru următoarele motive:* k) comiterea de către salariatul care gestionează nemijlocit mijloace bănești sau valori materiale ori care are acces la sistemele informaționale ale angajatorului (sisteme de colectare și gestiune a informației) sau la cele administrate de angajator a unor acțiuni culpabile, dacă aceste acțiuni pot servi drept temei pentru pierderea încrederii angajatorului față de salariatul respectiv; p) încălcarea gravă, chiar și o singură dată, a obligațiilor de muncă.

39. În context, instanțele de judecată au notat că dispozițiile legislației muncii nu pot fi invocate pentru a contesta hotărârea de eliberare din funcție a administratorului, la caz fiind incidente dispozițiile art.200 din Codul civil, care reglementează eliberarea din funcție fără motiv.

40. Cu referire la cerința privind repararea prejudiciului moral în sumă de 16 500 de lei, instanța de apel a constatat că reieșind din faptul că, pretenția privind anularea Dispoziției nr. 269-o/c din 21 iunie 2019 a fost respinsă, reieșind din caracterul legal al acesteia, iar art. 90 din Codul muncii

obligă angajatorul să repare integral prejudiciul cauzat persoanei doar în cazul restabilirii la locul de muncă a salariatului transferat sau eliberat nelegitim din serviciu, ceea ce nu s-a adeverit în prezenta speță, respectiv urmează a fi respinsă ca neîntemeiată și cerința de reparare a prejudiciului moral.

EXERCITAREA CĂII DE ATAC ÎN ORDINE DE RECURS

41. La 31 octombrie 2023, Lilia Buștiuc, reprezentată de avocatul Sergiu Bejan a declarat recurs împotriva deciziei din 16 mai 2023 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe, cu pronunțarea unei noi decizii prin care să fie admisă integral acțiunea (f. d. 189-192, vol. II).

SOLICITAREA RECURENTULUI

42. În motivarea recursului, recurenta Lilia Buștiuc, reprezentată de avocatul Sergiu Bejan a invocat prevederile art. 432 alin. (1) lit. a) și e) din Codul de procedură, care reglementează că recursul poate fi admis dacă interpretarea legii contrar jurisprudenței uniforme a Curții Supreme de Justiție, precum și în cazul în care decizia contestată este arbitrară și/ori se bazează în mod determinat pe aprecierea vădit nerezonabilă a probelor.

TERMENUL DE DECLARARE A RECURSULUI

43. Art. 434 alin. (1), (2) din Codul de procedură civilă:

„(1) Recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

(2) Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.”

44. Completul de judecată conchide că recurentul s-a conformat prevederilor art. 434 alin. (1) din Codul de procedură civilă și a depus în termen recursul, or, copia deciziei motivate a fost notificată reprezentantului recurenteii, avocatul Sergiu Bejan, în mod electronic, la 01 septembrie 2023, fapt ce se confirmă prin extrasul din poșta electronică (f. d. 185, vol. II), iar cererea de recurs a fost depusă la 31 octombrie 2023 (f. d. 189-192, vol. II).

45. La 01 martie 2024, în adresa Primăriei mun. Chișinău, Consiliului mun. Chișinău, ÎM „Piața Centrală”, Ion Pîntea și avocaților Bogdan Bantaș, Serghei Cebotari a fost expediată copia recursului declarat de Lilia Buștiuc,

reprezentată de avocatul Sergiu Bejan, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței, fapt ce se confirmă prin scrisoarea de însoțire și avizele de recepție anexate la materialele dosarului (f. d. 196, 204-209, vol. II).

46. La 29 aprilie 2024, prin intermediul poștei electronice, Primarului General al municipiului Chișinău, Primăriei Chișinău, Consiliului municipal Chișinău a depus referință la recursul declarat de Lilia Buștiuc, reprezentată de avocatul Sergiu Bejan, solicitând că, în temeiul art. 433 din Codul de procedură civilă, recursul să fie declarat inadmisibil (f. d. 212-215-verso, vol. II).

47. Până la data stabilită pentru examinarea admisibilității recursului, ÎM „Piața Centrală” și Ion Pîntea nu au făcut uz de dreptul său procedural de a depune referință.

LEGISLAȚIA RELEVANTĂ

48. Art. 433 alin. (1) lit. (a) din Codul de procedură civilă

(1) Cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care:

a) recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art.432 alin.(1);

49. Art. 432 alin. (1), (2) din Codul de procedură civilă

(1) Recursul este admis dacă:

a) interpretarea legii din hotărârea contestată este contrară jurisprudenței uniforme a Curții Supreme de Justiție;

b) prin admiterea recursului, se schimbă sau se consolidează jurisprudența Curții Supreme de Justiție;

c) a fost admis neîntemeiat un apel introdus tardiv sau a fost respins ca fiind tardiv un apel depus în termen;

d) hotărârea sau decizia vizează drepturile persoanei care nu a fost atrasă în proces;

e) hotărârea sau decizia este arbitrară ori se bazează în mod determinant pe aprecierea vădit nerezonabilă a probelor;

f) instanța nu a fost compusă potrivit legii sau hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

(2) Temeiurile menționate la alin.(1) lit.d)–f) pot fi invocate în recurs doar dacă au fost invocate în apel sau dacă încălcarea a avut loc în instanța de apel.

50. Art. 440 alin. (1), (2) din Codul de procedură civilă

„(1) În cazul în care se constată existența unuia dintre temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători, printr-o încheiere irevocabilă adoptată în lipsa părților, declară recursul inadmisibil.

(2) Încheierea privind inadmisibilitatea recursului, care conține sumar faptele cauzei, motivele și temeiul inadmisibilității, se publică pe pagina web oficială a Curții Supreme de Justiție și se expediază părților.”

MOTIVAREA INSTANȚEI

51. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție notează că procedura admisibilității constă în verificarea faptului dacă motivele invocate în recurs se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 din Codul de procedură civilă (în redacția Legii nr. 246 din 31 iulie 2023, în vigoare de la data depunerii cererii de recurs), enunțate la pct. 55 din prezenta încheiere.

52. Verificând motivele de casare, invocate în recurs de Lilia Buștiuc, reprezentată de avocatul Sergiu Bejan, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție atestă că acestea nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (1) din Codul de procedură civilă, deoarece se referă la dezacordul recurentei cu soluția pronunțată de către instanța de apel și nu relevă existența temeiurilor de declarare a recursului ca fiind admisibil, respectiv, nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

53. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține că recursurile exercitate conform Secțiunii a II-a au caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

54. Potrivit jurisprudenței CtEDO, recursul trebuie să fie efectiv, adică să fie capabil să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri.

55. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție menționează că recursul declarat de Lilia Buștiuc, reprezentată de avocatul Sergiu Bejan, conține obiecții de fapt și de drept, similare celor expuse anterior în cadrul examinării cauzei, care au fost analizate de către instanța de apel, fiind apreciate corespunzător.

56. În consecință, nu există aparența unei încălcări a dreptului recurentului la soluționarea tuturor argumentelor cu privire la judecarea cauzei în apel, în modul în care este garantat de art. 6 § 1 al Convenției.

57. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție notează faptul

că dezvoltarea recursului trebuie să cuprindă o motivare corespunzătoare, în sensul arătării cu claritate a acelor critici, care sunt de natură a învedera netemeinicia hotărârii și care se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (1) din Codul de procedură civilă. Nu este suficientă simpla expunere a circumstanțelor faptice ale cauzei, fiind necesară motivarea recursului cu indicarea motivelor de netemeinicie pe care se bazează, precum și dezvoltarea lor. Motivarea recursului însemnând nu doar exprimarea nemulțumirii față de actul de dispoziție pronunțat în apel, ci expunerea tuturor motivelor pentru care, din punctul de vedere al părții, instanța a pronunțat o hotărâre neîntemeiată. Recursul nu se poate limita la o simplă indicare a textelor de lege, ci implică determinarea greșelilor imputate instanței de apel și o minimă argumentare a criticii în fapt și în drept, precum și indicarea probelor pe care se bazează aceste critici.

58. Drept urmare, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține că argumentele invocate de către recurent nu pot constitui temei de admisibilitate a recursului, și respectiv, nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

59. În astfel de circumstanțe, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție concluzionează de a aprecia recursul declarat de Lilia Buștiuc, reprezentată de avocatul Sergiu Bejan, ca fiind inadmisibil.

60. Ținând cont de cele expuse *supra* și în temeiul art. 431 alin. (1) și (2), art.433 alin. (1) lit. a), 440 alin. (1) și (2) din Codul de procedură civilă.

COMPLETUL, CU UNANIMITATE DE VOTURI,

Declară inadmisibil recursul depus de Lilia Buștiuc, reprezentată de avocatul Sergiu Bejan, împotriva deciziei din 16 mai 2023 a Curții de Apel Chișinău.

Încheierea este irevocabilă.

Președinte

Stela Procopciuc

Judecători

Ion Malanciuc

Oxana Parfeni